

1. petrografické kolovium Slovenskej geologickej spoločnosti)

Bratislavská pobočka Slovenskej geologickej spoločnosti usporiadala v spolupráci s Geologickým ústavom Dionýza Štúra a pobočkou ČSVTS pri Geologickom ústave Univerzity Komenského vo dňoch 29.—30. 1. 1986 1. petrografické kolokvium Slovenskej geologickej spoločnosti. V prvý deň jeho trvania malo 63, v druhý deň 52 účastníkov z Prahy, Brna, Bratislavy, Spišskej Novej Vsi, Banskej Bystrice, Zvolena a Košíc.

Prinášame stručný výťah z niektorých referátov:

Význam granátu v petrológii

(S. Méres — D. Hovorka)

Granát predstavuje charakteristickú minerálnu fázu niektorých erupčných a metamorfovaných hornín. V ostatnom čase sa intenzívne študuje najmä charakter uzavrenín v granáte a ich vzťah k štruktúre horniny, závislosť zonálnosti granátu od metamorfických podmienok počas jeho blastézy v metamorfovaných horninách, ale najmä teplotná a tlaková závislosť distribúcie niektorých prvkov medzi granátom a koexistujúcimi minerálmi. Výsledky toho štúdia možno aplikovať na určenie časových vzťahov medzi blastézou granátu a deformáciou horniny, ako aj na určenie termodynamických podmienok vzniku hornín s granátom.

Geochémia a petrológia hornín Kremnických vrchov

(J. Lexa — V. Hojstričová)

Bazalt, andezit, dacit a ryolit Kremnických vrchov sú typické alkalicko-vápenaté horniny, svojím zložením a obsahom stopových prvkov podobné horninám kontinentálnych okrajov s mocnou sialickou kôrou, zvlášť typom so stredným až vysokým obsahom draslíka. Jednotlivé geologicky vyčlenené formácie vykazujú samostatné diferenciálne trendy a zodpovedajú pravdepodobne samostatným porciám magmy z hlbinného zdroja. Tie sa po prípadnej kontaminácii kôrovým materiálom diferencovali v plytkých magmatických rezervoároch procesom frakcionácie amfibolu alebo pyroxénu s magnetitom, pri bázičických horninách tiež frakcionáciou olivínu, pri kyslých horninách naopak s podstatnejším zastúpením plagioklasu.

Geochémia a petrológia hornín Javoria

(V. Konečný — A. Miháliková)

Produkty stratovulkánu Javoria (bazalt, bazaltoidný andezit, andezit, dacit, ryodacit) náležia alkalicko-vápenatej asociácii. Vyznačujú sa stredným až vysokým obsahom draslíka, zvýšeným obsahom inkompatibilných prvkov a uránu, čo dovoľuje porovnať ich s asociáciami kontinentálnych okrajov s mocnou kôrou. Stratovulkán sa vyvíjal v etapách, ktoré zodpovedajú jednotlivým výstupom magmy, diferencujúcej sa v podpovrchových rezervoároch. Pribeh diferenciácie sa riadil hlavne procesom frakčnej kryštalizácie, v ktorej dominoval amfibol, pri bázičických horninách tiež pyroxén, olivín, magnetit. V záverečných porciách magmy sa okrem amfibolu uplatnil plagioklas.

Petrologické štúdium granodioritu hodrušsko-štiavnického intruzívneho komplexu

(M. Šulgan)

Na základe optického štúdia sa vyčlenili tri typy horninových štruktúr pre granodiorit daného intruzívneho komplexu (porfyritická štruktúra, hypidiomorfná nerovnomerne zrnitá a prechodný typ s mikrografickými preastlicami kremeňa a K živcom), ako aj ich priestorová lokalizácia. Detailne sa spracoval biotit (vyčlenenie a charakterizácia primárneho a sekundárneho biotitu) a načrtli sa možnosti využitia údajov, ktoré sú zachytené v K živcoch z tejto horniny.

Zvetrávanie bazaltových produktov z mikromorfologického aspektu

(M. Ciesarik)

Zvetraliny a pôda vznikajúca na bazaltovom substráte (Podrečany, Ostrá Lúka, Brehy) sa mikromorfologicky vyznačujú intenzívnym uvoľnením ílovej a železito-ílovej plazmy, ktorá sa akumuluje na stenách vodivých pórov v podobe nátekov. V jej zložení dominujú zmiešanovrstvovité minerály (Podrečany) a kaolinit typu fire-clay (Ostrá Lúka).

Rodingity gemerika

(D. Hovorka — J. Spišiak)

Rodingity sú horniny, ktoré vznikajú nízko-